

Zodpovědné chování firem má vliv na získání úvěru

Korporátní úvěrování bankami nebo jinými finančními institucemi může zásadně ovlivnit odpovědné chování společností. OECD vypracovala směrnici, z níž mohou banky i firmy vycházet.

Korporátní půjčky a upisování cenných papírů vždy byly a budou jedním z důležitých zdrojů financování podnikání. V dobách krizí se to ukazuje mnohem zřetelněji, než kdy jindy. Banky a jiné finanční instituce si vytvářejí strategie financování podniků, které ovlivňují jak jejich vlastní podnikání, tak i podnikání subjektů, kterým půjčují, a dokonce i podnikání a dodavatelské řetězce jejich obchodních partnerů. Politika korporátních půjček může tedy ovlivnit široké spektrum vztahů ve společnosti a mít i dopad na pracovní podmínky a životní prostředí, kdy úvěrující instituce může zohlednit v poskytování úvěrů respektování těchto aspektů. Dopad politiky poskytování korporátních půjček tak může být mnohem větší, než se na první pohled zdá, a může se projevit i mimo země, v níž úvěrovaná společnost působí. Mnohé banky a finanční instituce již přijaly standardy odpovědného půjčování, některé se tomuto trendu stále přizpůsobují.

Šanci získat úvěr by mělo podpořit mimo jiné to, pokud firma zajišťuje svým zaměstnancům důstojné a bezpečné pracovní podmínky.

PŘI ŽÁDOSTI O ÚVĚR MOHOU FIRMĚ UŠKODIT ŠPATNÉ PODMÍNKY PRO ZAMĚSTNANCE

Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD) v loňském roce vypracovala příručku, kde shrnuje „best practice“ bank při korporátním půjčování a upisování cenných papírů. Přestože je příručka adresovaná primárně komerčním bankám a jiným finančním institucím, může pomoci i podnikatelům,

Foto: Shutterstock.com

a to především v porozumění trendů, které banky budou stále častěji následovat.

Doporučení OECD se při poskytování půjček bankami vedle jejich vlastní strategie, jasného vnitřního rozdělení kompetencí a systému odpovědnosti soustřeďuje na transpa-

rentní komunikaci s klienty ve vztahu k jejich očekáváním. Klienti – podnikatelé – by se měli v požadavcích bank snadno orientovat. Nejedná se pouze o obecnou komunikaci a zveřejňování informací, ale také například o cílenou komunikaci ve vztahu ke specifickému okruhu klientů.

Foto: Shutterstock.com

Žadatelé o úvěr se budou muset připravit na dotazníky zahrnující otázky, které mají vztah k odpovědnému podnikatelskému chování, a to nejen k vlastní činnosti podnikatele, ale i k jeho obchodním partnerům a dodavatelskému řetězci nebo jeho některým částem. K tomu může docházet častěji v případech dodavatelů umístěných v zemích, o kterých existují důvěryhodné informace o špatných pracovních podmínkách, přesčasech, mzdě, která nedostačuje na živobytí pracovníků, případech korupce. I když budou banky spoléhat do značné míry na informace poskytnuté od klientů, měly by si zjišťovat informace i od nezávislých, ale důvěryhodných zdrojů. Mnohé tak již činí, a to se souhlasem klienta.

Jelikož se jedná o poskytnutí úvěru podnikateli či firmě většinou na rozvoj či na běžný provoz, a nikoliv o úvěr na specifický projekt, bude se banka typicky zajímat o korporátní strukturu, dceřiné společnosti a jiné majetkové účasti nebo o plány rozvoje a jejich vliv na aspekty odpovědného podnikatelského chování. Součástí zkoumání společnosti budou dotazy na zeměpisné oblasti, ve kterých působí a ve kterých hodlá působit, a na odvětví a náchylnost těchto odvětví k rizikům pro životní

prostředí, k porušování pracovních a lidských práv, ke korupci. Posuzovat by se měla také historie společnosti v případech, kdy došlo k ohrožení či porušení některých aspektů odpovědného podnikatelského chování, a jak se společnost postavila k nápravě, včetně toho, jak se společnost zajímá o své obchodní partnery a dodavatelské řetězce, a jak je v mezích svých možností ovlivňuje. Za určitých podmínek se banka může zaměřit i na některý specifický současný projekt či rizikového dodavatele.

OECD PŘIPRAVILA PŘÍRUKU PRO INVESTORY

Vzhledem k tomu, že finanční sektor a úvěrování sehrává podstatnou roli při prosazování odpovědného chování napříč odvětvími, soustřeďuje se OECD v posledních letech na tuto oblast záměrně. Banky a finanční společnosti jsou klíčovým kanálem, který může buď akcelarovat, nebo zbrzdit rozvoj projektu, podniku, odvětví či území a může tak mít značný vliv na společnost a životní prostředí.

V roce 2017 připravil Sekretariát OECD příručku pro institucionální investory. V loňském roce následovala příručka pro korporátní úvěrování a v současné době začínají

Bankéři se mají podle doporučení OECD před přidělením úvěru zajímat například o podnikatelské chování vůči dodavatelům či zaměstnancům.

práce na publikaci o projektovém financování a jeho vlivu na odpovědné podnikatelské chování.

Všechny tyto práce navazují na doporučení Směrnice OECD pro nadnárodní podniky, která stále zůstává jedním z nejvíce respektovaných standardů odpovědného chování, a to nejen pro nadnárodní podniky, ale i pro menší společnosti a podnikatele.

STÍŽNOST LZE PODAT V NÁRODNÍM KONTAKTNÍM MÍSTĚ

Provádění této Směrnice je mimo jiné podporováno systémem takzvaných Národních kontaktních míst, ke kterým lze podávat i stížnosti na podniky, které nerespektují tuto Směrnici. Podle statistik v posledních čtyřech letech neustále stoupá počet stížností proti finančním institucím. Lze tedy očekávat, že se budou odpovědným úvěrováním zabývat stále více. To znamená, že se otázkami odpovědného chování podnikatele a jeho dodavatelského řetězce budou muset zabývat i výrobci, obchodníci či exportéři mající zájem o financování prostřednictvím finančních institucí. **x**

Směrnice OECD pro nadnárodní podniky na webu českého Národního kontaktního místa

Ludmila Hyklová
Odbor evropského a mezinárodního práva
Ministerstvo průmyslu a obchodu